

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJÀ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

ULLADA POLÍTICA

CONTINUA la discussió dels pressupostos, y abella la desbandada dels diputats que abandonan el Saló de Sessions, no interessant-lo gots que tant interessa al país contribuyen. Així y tot se suscitan algunes qüestions interessants.

Un diputat integrista presenta una esmena demandant un augment en la consignació del clero rural; però no pogué prosperar, perque no són les Corts qui poden ferla, sino en tot cas els prelats de les diòcessis, contentantse ab cobrar menys, pera que pugui millorar la seva sort els que més traballan. Més no hi ha por de que ho fassin may, perque fins en qüestions tan espirituals com les que's refereixen al culte, imperra la més desapoderada explotació, y los peixos grossos se menjau ricament als peixos xichs, sens dupte per afansar ab un exemple las doctrinas evangèliques del desinterés y de la recompença de les virtuts cristianes en un' altra vida millor. La Iglesia té també l' seu proletariat, condemnat a fastidiar-se com el proletariat del treball.

La discussió del pressupost de Marina, ab la consignació de 200 milions pera la construcció de tres acorassats fou objecte de una impugnació seria per part del Sr. Ventosa, partidari, com tot home de bon sentit, de que avants de crear mèdis de defensa si-gui creada la riquesa digna de ser defensada. El diputat solidari tingué la felís idea d' exhumar els arguments que contra la dispensiosa construcció de una esquadra aduhia en Maura desde l' oposició. Poca gracia li haurá fet aquest recort al Amo Toni, que avuy se troba lligat y compromés y en la trista necessitat de contradir-se. Ademés, l' impugnació de 'n Ventosa, quan altre resultat no conseguixi haurá servit pera demostrar l' esperit de independència dels solidaris, sempre al servei del interés públic, y pera llansar un mentís als que donavan per existents certas concomitancies entre en Maura y 'ls regionalistes de la dreta.

**

Ab motiu dels fets ocorreguts á Barcelona entre 'ls estudiants del Institut y alguns militars, que no tingueren cap importància, á despit del afany de inflarlos per part dels eterns atiadors d' odis y discòrdias, el Sr. Rusiñol feu en el Senat frances y lleals declaracions espanyolistas, ab las quals estén enterament conformes. Pero enteném que ja seria ocasió de no subjectarnos per més temps á n' aquesta mena d' exàmens, en els quals preténem exercir de catedràtics, uns indiyiduos que de l' assignatura de patriotisme no n' agafan més que la part externa y aparatosa, ignorante l' fons y l' essència, com ho demostrau continuament ab els seus actes. Si fossin tan patriots com volen ponderar, d' altra manera traballarien pel bé y la prosperitat de la nació, á la qual explotan descaradament, fent de la possessió del poder un escandalós monopoli.

Pero, en fi: de mica en mica ja 'ns anirém coneixent y 'l poble espanyol, qu' es qui en últim terme ha de fallar el plet, farà plena justicia.

Alguns de aquests patriots, els més liberals, els més demòcratas, segons ells, viuen aferrats á la llei de jurisdiccions, negació de la llibertat y de la democràcia, y han volgut esbrinar si en Maura tenia el compromís de derogarla ó no. Pera l' primer cas el ministre de la Guerra amenàsa ab presentar la seva dimissió, y algunos altres ab no sé quinas coses més.

En Maura ha respond oficiosament desde un periódich, recordant que va tolerar que 'ls liberals implancessin aquesta llei com una mida de govern,

pero qu' ell l' ha considerada sempre com un aparato ortopédich, es á dir, com una cosa postissa. Y com fóra un abús y un contrasentit fersos anar trabàts per un aparato de aquesta espècie no necessitantlo, la conseqüència que 's dedueix de aquesta enginyosa comparànsa no necessita més amplias explicacions.

A tal punt han arribat las cosas, que ja no sabém á qui fa més mal aqueixí aparato ortopédich: si al govern ó al poble. Pera la prempsa es innegablement un perill; pero pot descartarse no ocupants en bé ni en mal de cap dels assumptos compresos en la dita llei. Jo no sé que succeiria si tots els periòdics d' Espanya s' acomodessin á n' aqueixa norma de un absolut silenci, dat que tothom necesita l' ambient de la publicitat.

En cambi als governs els hi fa aqueixa llei un mal terrible. Mentre la mantinguin en vigor pesará sobre la conciencia pública una consideració irrebatible. Tothom creurà que l' vigent régime sent ell mateix que no pot viure, sino previa la negació de las llibertats constitucionals. Y com la llibertat constitueix l' anhel suprem dels ciutadans y dels pobles, el régime, al reconéixer la seva incapacitat per amparar aqueixa llibertat, se condemna á desapareixer.

PEP BULLANGA

COMPARSAS DE LAS OLIGARQUÍAS

NS republicans iconoclastas se varen reunir en Assamblea en el Frontón Central de Madrid el dia 26 de maig del any corrent. ¿A qui representaven? A n' ells mateixos. Y ab aquesta representació tan escanyolida, no varen titubejar un moment en atribuirse la de un gran partit, impacent de acció revolucionaria.

Pera llansarse com una tromba per las vias de la revolució necessitaven en primer terme rompre toutes las trabas, aniquilar tots els obstacles que 'ls retenien. La traba més forta y l' obstacle més poderós era, segons ells, en Salmerón, un traïdor, un renegat, un vell caduc, que no content ab malograr l' esfors de la gloriosa Assamblea del 25 de mars de 1903, havia acabat per fer ali, dintre de la Solidaritat catalana, ab els reaccionaris y els carlins. L' inconvenient que redueix á la impotència als revolucionaris, era l' organiació purament electoral que havia donat al partit l' odiat jefe de la Unió republicana.

Donchs bé: aquesta traba, aquest obstacle, aquests inconvenients varen desapareixer, y no per obra dels assambleistes del Frontón Central, sino per voluntat spontànea del mateix Sr. Salmerón, que no havent apetescut may una jefatura única de carácter dictatorial ó pontifical, no podía sentir gayres ganas d' exercirla, ni que fos nominalment, haventhi un núcleo més o menys considerable de descontents ó de rebels. Ademés, el Sr. Salmerón al veure que 'l partit en massa no 'l seguia per ingressar en la Solidaritat, y comprenent la eficacia extraordinaria que per intentar un canvi radical en el régime tenia el moviment popular iniciat á Catalunya, ben clarament digué que anteposava la seva condició de representant de Barcelona, á la jefatura de la Unió republicana.

Una unió, per cert, que 'ls desunionistas, els des-

contents, els indisciplinats, ab las seves intemperiancies y rebeldías havian reduït á la impotència.

**

Quedava, doncs, el terreno ben lliure y desembassat als soi disant revolucionaris. La occasió era arribada de demostrar que no 's queixaven per vici, quan combatien la passivitat y 'ls escrúpuls del jefe de la Unió republicana. Desde l' moment que restaven amos y senyors de las seves iniciatives devian llansar-se á la lluita, implacablement, desesperadament, sense medir las dificultats, resolts á vencer ó morir.

Per virtut de una llei física els cossos oprimits, al expansionar-se, redoblan la seva violència. Així ells també venian obligats a expandir la seva acció revolucionaria en el gran màxim, tan bon punt se veissent lliures de l' opresió de 'n Salmerón.

Van ferho així?

Molt al contrari. May se 'ls ha vist tan fluixos, tan disiplinats, tan apàtics, tan tirats endarrera, com des de que son lliures de obrar ab plena voluntat. Avans, com el cargol, ab las humitats treyan las banyas revolucionaries y marxaven babejant de ira, més ara permaneixen encogits dintre de la closca completament en sech. En temps de 'n Salmerón, no s' treyan de la boca la paraula revolució; y en cambi ara no se li posan may, com si pel seu paladar tinguis un gust ingrat, de substància passada y rascaldada.

¿Cóm s' explica aquest refredament?

Ah! Es que lo qu' ells volián no era la revolució contra 'l régime, sino la guerra intestina, destructora, aniquiladora de un gran partit.

Alguns l' encenian per afany de negoci, secretament aconxorxats ab els oligarquics: els altres, els més, la secundavan per imbecilitat, cedint á la seva innata passió devoradora de prestigis republicans. Son, els que així obran, els hereus directes dels que pertorbaren la marxa de la República del 73, fins al punt de ferla impossible.

Y lo que feyan avants, dintre de l' unió republicana, continúan fentlo desde afora, y ho faràn sempre mentres visquin, si bé cada dia, ab més escassos resultats, porque 'l poble els coneix bé y no en va transcorra l' temps y actúa la experiència: el poble guanya cada dia en seny y reflexió.

**

Desde la celebració de la Assamblea del Frontón Central fins avuy han transcorregut sis mesos. Cert que aquell acte, ab el qual se proposavan assombrar al mon, carenqué completament d' importància.

Els mateixos devián comprendre que havien donat un pas en fals, quan no 'l feren subsegir de cap fet, gros ó xich, que dougués fé de la seva existència. Sols després de un semestre s' han recordat de qu' encare respiraven y han publicat un manifest. Illàstima que no haguessin esperat á desembre y hauria nascut setmesos. Ara no passa de gastament.

En ell acumulan tots els llocos comuns de sempre: atacan á n' en Salmerón tatzantlo de desertor; atacan á la Junta de Unió republicana, calificantla de desidiosa; atacan al Sr. Azcárate culpantlo de haver-se fet solidari.

Se queixan—y ab aixó fan coro ab els autors de la dulcissima llei de Jurisdiccions—de que 'ls diputats republicans no hajan protestat de 'la injuria hecha en el extranjero á la bandera nacional, aludint al succés de Santiago de Xile, ahont si agravi hi hagué, aquest fou inferit á l' honrada enseña catalana.

Declaran ab molta ingenuitat, que ni 'la federal, ni 'ls progressistes han respot á las seves cridas, y ab tot y aquests desdenys persisten en la seva deria de formar el partit republicà únic.

Pero contra qui 's rebaten ab més furia es contra la Solidaritat. Segons ells «los directores del partido republicano, los que tenían el deber de no ocupar sus manos en otra enseña que la de la República y que con su credo proclamaban las autonomías de todo

orden compatibles con la unitat de la patria y la supremacia del Estado, arrojaron todo esto per la ventana y codicisos de actes deshonrados antes de nacidas corrieron á Cataluña á abrazarse á ese cadàver pestilencial exhumado de las tombas de la Edad Media, á esa Solidaritat, tres veces criminal y maldita, como enemiga de la libertat, del ejército y de la patria.»

Pobres xicots y que 'n deuen haver quedat de descansats, després de treure's aquest tap de la gola!

**

Deixemlos ab la seva eterna cantada de cego.

Del régime centralista, que ab els seus abusos ha fet la desgracia material y moral d' Espanya, ja ni menos se 'n recordan. Ni una paraula de condemnat contra 'ls homes y 'ls partits que 'l sostenen se llegeix en el manifest. Tota l' ira la desfogan contra la Solidaritat,ahir catalana y próximament espanyola, que traballa eficacment per la destrucció del régime, y no ab paraules y ponderacions, sino ab fets y ab actes, cada dia més eficaces y segurs, despertant una gran corrent de opinió, fortaleixent la conciencia nacional, vigorisant l' acció dels drets ciutadans, fent en suma obra essencial democràtica, en la qual se veuen obligats a cooperar fins els elements reaccionaris.

Si no volian secundar á la Solidaritat, deurián quan menos respectarla, com nosaltres respectaríam la seva acció revolucionaria, si capassos fossin de sentirla sincerament y d' exercirla.

Pero ells no poden. Han sigut sempre y continúan essent ara més que may els comparsas obligats de les oligarquies centralistes y no poden faltar als seus compromisos, com hi faltarien si deixessin de fer cor, ab els que veientse perduts, s' ampararan darrera las quartejades parets de l' edifici en que han tingut fins ara refetó y alberch, y que á l' empenta formidable de l' acció popular, se desplomaran sobre 'ls seus caps.

Y als primers actors y als comparsas barrejats sota las desferrals, l' Espanya nova 'ls enterrará junts.

P. K.

A la conquista del coco

UAN en Lerroux va decidir-se á venir á Barcelona á la conquista del foie gras, en el moment de despedir-se dels seus companys de redacció, conta en Claudio Frollo, que va dir:

.... «O si no, á América.»

Tot s'ho tenia combinat: pel cas de fracassar á Barcelona, s' guardava un coco per la sed.

Aquí, en un principi, tot va anarli vent en popa. Va trobar un ambient propici y amics entusiastas resolts á secundarlo fins á ferse trencar el cap per ell. Va obtenir l' acta de diputat, una, dues, tres vegadas, y en un breu espai de temps, desde l' no res, puja al sol imperial.

Pero l' orgull el desvanescé y l' trahi la copidicia. En las eleccions municipals de 1905, quan tractà de ferse un Ajuntament seu, imposant certs candidats sospitosos, verdaders gossos de cassa que, en la matanya del Consistori, havien d' aixecarli les pessas qu' ell se proposava cobrar tranquilament, donà la primera ensopègada.

Sorgí després el gran moviment de Solidaritat catalana, al qual no s' hi podia conformar perquè li destruïria tots els càlculs, y en ell se va estrellar definitivament.

Desposeosit de la inviolabilitat parlamentaria que 'l posava á cubert de persecucions judicials, l' orador atrevit, arrogant, engrescador de las multituds igna-

ras, ha perdut la valentia y l'acometitivitat verbalista, veientse forsat á renunciar al ús de la paraula.

Al igual que un tenor que pert la seu, está arruina. Tenia tota la forsa acumulada en la llengua y no la pot treure, més infelis ell que D. Toribio.

Després de rebre la gran tastarada en les últimes eleccions generals, podia reconéixer bonament que tot s'havia acabat per ell a Barcelona, y pendre'l partit de retirarse per el foro, posant fi á las seves sinestres aventuras. Pero, per un resto d'orgull, encara llansà l'crit d'*«Ara més que mai!»* fingint la seguretat d'una rehabilitació en que no pot creure.

Y la conciència de tot un poble li respondé: —Si, jara més ensorrot que mai!

En busca de consol positiu y práctich á las seves grans aficions, se resigná baixar del seu pedestal d'ídol popular, pera convertir-se en un vulgarissim Barnum, explotador de la miseria dels infelisos desheretats.

—Encara m'queda una botiga! —s'digué. —A explotarla, donchs, que mentrens la llímona ragi una gofa de such, fora molt tonto llansarla.

Y així ha passat aquests últims set mesos: explotant tota classe de negocis baix la etiqueta republiana; negocis de societats, de teatro, de festivals, de farmacia, de barberia, de sastrería, de dispensari, de fleca, manejanho tot, sense donar comptes á ningú.

Qui havia de figurar-se may que las grans reivindicacions revolucionaries pendrian la forma de combinació d'empressari, de tráfech de botiguer!

* *

Pero tot en el món te fi, y mal deuen pintarli ja las seves empreses barcelonines, quan en Lerroux, segons revelacions de periódichs que li son adictes, se disposa á empredre un viatge á Ameríca. Precisament aquell viatge de que 'ns parlà en Claudio Frollo y que l'aventurer tenia en projecte, per si á Barcelona no trobava l'desitjat *foie gras*.

El *foie gras* va trobarlo aquí, y en gran abundancia. Per espay de set anys s'hi ha estat xalant; pero golafré en excés, al últim se li ha agotat, y ara no té més esperança que la que guia als emigrants, quan, empentats per la miseria, abandonan la mare patria.

Pero 'ls pobres que emigran se'n van á Ameríca á traballar dura y penosament, y ell, en canvi, s'propone viurehi ab la esquina dreta, imaginant que allí ha de trobar badochs que l'escoltin, y tontos, que buydin en las seves mans el porta-monedas. Enlepolit pel recorrt dels 28,000 duros de Buenos Ayres, deu figurarse que á Ameríca empedran els carrers ab *pesos*, y que no tindrà més pena que ajupirse per arreplegarlos.

Naturalment que ell no hi va á abusar de ningú en benefici personal. Al empedre'l seu viatge porta un pensament, elevat, altruista, redemptor. Tots els fondos que logri reunir se proposa dedicarlos á fer la revolució.

Així els ho dirá, y si no se'l creuhen, y fan orellas sordas á las seves refiladas, tots els espanyois d'Ameríca serán una colla de *renacuajos*!

P. DEL O.

La República á la vista

El president de la Cámara dels pars (Senat) de Portugal, August Joseph de Cunha, ha fet las següents declaracions en el periódich *O Mundo* de Lisboa:

«Esquinsada la Carta constitucional, ó millor dit trepitjada ab las declaracions que l'rey acaba de fer en *Le Temps de París: jo no puch ja ser monàrquic. No puch, no soch, no vull serho*. Desde que la monarquía s'ha declarat absoluta, jo he deixat en absolut y per sempre de servirala.

... «L'absolutisme es lo que avuy impera á Portugal. A un costat està ara'l rey, el dictador y 'ls franquistas; al altre costat els partits monàrquics y 'l republicá. Ara es precís que aquests últims vegin clarament al camí que hi ha que seguir, y que l'emprenguin sense dilació pero també sense imprecisiones ni precipitacions. Avuy sobran els equívocs: y s'està ab el rey ó contra'l rey. Jo pertango al segon grupo: jo no estich ab el rey, lo que significa qu' estich contra ell.

«Jo soch ja republicá. Pero la meva adhesió francesa y sincera á la República sola es estableiré despresa de haver exposat las rahons que m' induxeixen donar aquest pas al Sr. Lluciá de Castro, qui tants anys sigué colega meu de ministeri, y als meus antichs amichs polítichs. Els hi dech aquesta prova de deferència y de cap manera vull faltarhi. Més siga com vulga, lo definitiu es que jo no puch estar per més temps al costat de la monarquía, y no faig el menor secret de aquesta decisió.»

* *

Així marxan las cosas de Portugal. Polítichs monàrquics de tanta altura com el president de la Cámara dels pars, s'apartan ab repugnancia de la monarquía y 's fan republicans en concordança ab las aspiracions de la inmensa majoria del poble.

Això ja es més que una aurora republicana. Es el sol que surt.

J.

L'Abat de la Colegiata de Santiago de Galicia ha escrit una hermosa carta en defensa de la Solidaritat. Entre altres cosas diu lo següent, en contra del opressor caquisme:

«Todo lo que sea, pues, unir, organizar, animar, levantar, habilitar á los campesinos para que se rediman de la esclavitud en que gimen, es la obra de caridad más grande que hoy puede practicarse.

... Allí donde resplandeza esta virtud, allí hay cristianismo, aunque la caridad sea ejercida por un *samaritano*.

... En cuanto al argumento de los matemáticos que no acierten á sumar cantidades heterogéneas, pre-

güntelles si rehusan el puchero cuando es suma ó producto de cosas tan heterogéneas como son la vaca, el garbanzo, el chorizo, el jamón, la patata y todos los demás ingredients que recomienda Picadillo.

... ¿Qué discrepamos en política y hasta en religión? Pues ésto querrá decir que en religión y en política no estamos solidarizados; pero como la solidaridad no es para eso, no es para resolver esas cuestiones, queda desvanecido el argumento.»

LA CAMPANA DE GRACIA's complau en transcriure aquestas opinions d'un ensotanat. Y no té cap inconvenient en declarar que se las fa sevas, perque las troba plenas de bon sentit, y en tot y per tot més humanitarias, més tolerants, més liberals y més democráticas que las d'en Lerroux.

Per reforsar la campanya anti-solidaria de la premsa rotativa de Madrid y d'alguns diputats y senadors, que's figuren ser la exclusiva representació de la patria espanyola, se va convocar un meeting popular en el Saló de Varietats. Se necessitava engrescar á las masses á fi de fer més pressió.

Donchs bé: ab tot y haverse anunciatá só de bombo y platerets al meeting anti-solidari, hi van assistir una setantena escassa de persones.

Vels'hi aquí un dato precios per ferse càrrec de la verdadera importància de determinadas campañas estruendoses.

Ja fins á Madrid avuy poden més els solidaris que 'ls solitaris.

Bonica campanya están fent els titulats liberals dinàstichs! Retxassats pel país, desconcertats, sense una idea, sense altre pensament que la reconquesta de l'olla que, tot barallantse, varen perdre, defensan la subsisténcia de la llei de jurisdiccions y adulan als que creuhen que poden sobtar l'accio democrática de la Solidaritat ab un cop de forsa.

De manera que en lloch de probar d'alsarse del bassal llotós en quen han caygut, no fan més que revoçars'hi.

D'anar seguit així, molt prompte'l llot y ells serán una mateixa cosa.

Jo m'creya que ab la nova llei de justicia municipal s'acabarà la influencia del caciquisme en la designació de jutges. Pero, alguna mostra que tenim á la vista, vé a persuadirnos de que estavam en un error.

Com per exemple: á Olesa de Montserrat ha sigut elegit jutje municipal el famós D. Baldiri Margarit, arcalde que ha vingut sent durant molts anys per obra del caciquisme salista d'aquella vila desvirtuada, sobre qual administració pesa un deficit de més de 25,000 duros.

Elevar á la magistratura popular á un home que, desde l'arcaldia, s'ha distingit pel seu desordre administratiu y pel seu carácter atrabiliari, els veïns d'Olesa tenen motiu pera pêndre's ho com una gran desgracia.

Els gats sempre cauen de peus; pero no está gayre bé confiar á un gat l'administració de la justicia municipal.

Saben de qué prové tota la hidrofobia dels rotatius de Madrid contra Catalunya?

De que aquí no venen un número. Per això han arribat fins al extrém de perdre'l seny.

Pero com el pensament de Catalunya se va infiltrar en tot Espanya, bé pot donar-se'l cas de que acabin per perdre també'l mercat d'Espanya.

Ainsi soit il! —que diuen els francesos.

Ara que s'estan discutint els pressupostos, vindrà molt á tom fixar-se en els següents datos:

Per pura ostentació sosté Espanya 'l cos de alabarders, compost de dos solas companyias y música, y que costa 616,000 pessetas anuals. Pera manar aquests doscents homes hi ha un tinent general, un general de brigada, quatre coronels, cinch tinents coronels y un aixam de capitans y tinents que percepixen grossas gratificacions y dietas.

Item més. En totas las nacions d'Espanya, fins en las potencias de primer ordre, el President del Consell de Ministres, desempeña una cartera. Aquí, en canvi, sostenim un departament especial que costa 245,000 pessetas anuals.

«Será porque Espanya es la nació més rica d'Espanya?

En el ram de culte y clero, Fransa ab 40 milions de habitants, pagava ab 42 milions de pessetas el de las tres religions católica, protestant y jueva. Aquí á Espanya, ab 18 milions d'habitants no mes s'inverteix una cantitat aproximada pel sosteniment del culte catòlic.

Tot lo demés va així. Y així anirà tot fins que 'ls espanyols se solidarisin pera fer de una vegada un bon dissapte.

Llegeixo:

«Han sido denunciados los periódicos *La Correspondencia Militar* y *El Ejército Español*, por publicar artículos referentes al incidente de Chile.»

Sols una cosa desitjo: que se 'ls subjecti á la llei de jurisdiccions per la qual han mostrat sempre un entusiasme tan extraordinari. Convé qu'ells també la tastin pera que puguin dir quin gust té.

La discussió dels pressupostos continúa entre la més lamentable desanimació. Sessions hi ha en que no fan acte de presencia en l'hemicicle més enllà de una dotzena y mitja de diputats. Y á no ser els representants solidaris que s'han imposat la tasca de impugnarlos, serien aprobats sense debat.

Y cuidado que si ha un assumptu de vital interès per el país es el pressupost del Estat! Per ell se regula la vida econòmica de la nació, de tal manera que ab un sol article impremedit, respectabilissims interessos poden ser tirats per portas.

Y 'ls diputats no se'n preocupan poch ni molt, y si 'l govern els ho mana, votan á ulls cluchs.

Pero s'ha de confessar que al procedir així son lögichs.

¿A qui deuen l'acta? ¿Al país ó al govern? Y si la deuen al govern, com es ben patent y manifest ¿a qui tenen de complaire: al govern ó al país?

Vels'hi aquí ben patentizada la rahó de ser de aquest régimen ruinós y desconsiderat, qu' està agotant la vida de la nació. Tant sols quan el poble envia á las Corts els seus llegitims representants, ells se cuidaran de servirlo.

Aixó es lo que vol la Solidaritat, y aixó es lo que conseguirà pesi á qui pesi.

PORT-BOU, 17 de novembre

En honor á la veritat consignem que la població aquesta es una de las que més se vé distinguint en organizar vellades recreatives pera socorre á las víctimas de las inundacions. El prop-pasat dissapte tingüí lloch la segona funció benèfica pera 'ls damnificats d'aquesta província y la de Barcelona. Prengueren part en el llumbrillat de la funció, (gratuitament, com se suposa), la orquestra «La Principal» de Perelada, la societat coral «Juventud Portbuenense» que dirigeixen els Srs. Sagué y Guasch, y uns quants joves aficionats al art escénic, ab la representació de un saynet.

La recaudació líquida descontats gastos sigüé de 525 pessetas, que per mitat foren enviadas á las Diputacions de Girona y Barcelona pera sa distribució.

El pròxim dissapte, per iniciativa de la secció dramàtica «La Neula», que dirigeixen els Srs. Huguet y García, y la societat coral «Juventud Portbuenense» que tenen de directors als joves Srs. Sagué y Guasch, se donarà un festival extraordinari, posantse en escena el drama castellà, en tres actes, *La Dolores* y la pessa catalana *Tal hi va qui no s'ho creu*, amenant els entreactes la massa coral. Aixó es practicar la caritat y l'amor al próxim.

LLORET DE MAR, 16 de novembre

Ab motiu de la mort del malquerut lliurepensador Joseph Vidal y Piferrer, certs elements, veysten que els actes civils se multiplican de una manera gran y que per consegüent els quartos destinats á responsos y missas els fujen de un modo extraordinal, prepararen una emboscada per de quin modo!, fent sortir uns infelissos finxintse animetes que reclamaven missas pels difunts.

«Cóm es que 'ls héroes de aquesta gloriosa y valenta jornada, no s'acostavan ab els seus llums màgics de prop á la casa? ¿Qué temfan? Tal vegada pensessin que en aquell lloch hereté tot y ser en despoblat las animeitas y las missas se convertissin en fermas ametralladoras!

«Qu' diu la autoritat competent? Esperém sentata la seva propietat del próxim? Esperém sentata la seva resolució, recomanantli que prengui mides de rigor, escarmant als autors de semblants salvatjades.

Si el porvenir està en una elevación total de la vida, en esta elevación està la riqueza, pero la tarea han de realizarla los mismos que deben elevarse.

A los demás sólo les atafé no poner obstaculos, y á los mejores de éstos propagar por todas partes el descontento, padre del adelantamiento y del bienestar.

JUAN JOSÉ MORETO

Madrid, novembre 1907

Els que se 'n van

LLORENS PORRELLA

Ha mort á l'edat de 64 anys aquest antic y conseqüent republicà, qu' en l'actualitat formava part del Ajuntament. Era molt estimat, sobre tot en la barriada de Sant Andreu abont residia, per las condicions de integritat y per la noblesa del seu caràcter, així com també pels seus grans sacrificis en defensa de la causa republicana.

En las eleccions municipals de 1905 se rebelà contra las exigencias de 'n Lerroux y contribuï á la derrota de la candidatura que tractava d'imposar al districte nové.

El bras del honrat Porrella descarregà el primer cop sobre la dictadura lerrouxista, ab el que s'inicià el seu fracàs definitiu.

Descansí en pau.

SECCIO OBRERA

Un article de 'n Morato

VERDADES

El Sr. Graell ha pronunciado un discurso en la Societat d'estudis econòmics que tiene bastantes enseñanzas para los obreros. «Aquellas Nacions marxaran al cap de la civilización que hagin lograt la major elevació de las seves classes inferiors, que forman la gran majoria,» dice con razón, y más adelante añade: «eleven els jornals aquí, y tot Espanya: aquest serà vostre futur Ultramar.»

Ya á fines del segle XVIII, el gran Capmany consideraba incapaz de redención á todo pueblo bien avedido con la miseria.

Es decir, el mayor de los males es la falta de contenido activo dinámico, que en lo material supone eterna miseria y por consiguiente malestar para todos; en lo moral indiferencia por el dolor propio y ajen, y en lo intelectual carencia de dudas y por tanto de ansias de saber y de conocer.

segons tothom (jetxém!) diu? Cóm, davant dels grans problemes que avuy s' estan discutint vé mantenintse á la sombra sense deixarse sentir? Per què no 'ns diu lo que pensa? Per què no 'ns obra 'l seu pit? Qu' es tal volta que recela y, astut, ensuma el perill? Qu' es potser qu' en Romanones no li vol donar permís?

Avuy fa deu dies justos que Russia, tota joyosa, entre músicas y viscas va estrenar la Duma nova.

Avuy fa deu dies justos que la tal Duma funciona, y ioh maravellós miracle!, encara no l' han disolta!

C. GUMA

¿QUI PAGA?

om a Casablanca.

S' ha acabat el tiberi y ha arribat el desagradable moment de passar comptes.

Fransa, Alemania y Inglaterra están ocupantse de tan espinosa qüestió. Espanya, com que en realitat no ha pres part en el xefis y creu, por lo tant, no deure res a ningú, s' entreté prop de la finestra tocant la guitarra y mirant al cel.

Aquí tinch las facturas de la jüerga—diu Fransa deixant sobre la taula un plech de papers de totas mides i colors.—Examinemlas.

Y pren la qu' está al damunt de la pila.

—El compte de la carn... ¿A qui l' endossarem?

—Aixó—respon Inglaterra—ha de pagarho el governador moro de la població. Ja que va ser ell qui ab la seva passivitat dongué lloch al desaroll dels aconteixements, que arrostri ara las consequencies de la seva mandra.

—Es que l' compte es molt gros...

—Millor que millor. Si fos petit, ¿valdría la pena de que anessim a molestar a ningú?

—Corrent... Pagará l' governador moro. Factura segona: peix.

—No recordo haverne menjat—observa Alemania.

—Donchs n'hi havia, y en abundancia. Lo que predominava era l' illus.

—Es cert—replica Inglaterra, ab certa intenció:—Un llus de primera...

—A qui l' carregarém?

—A la colònia israelità. Així veurà que 'ns recordem d' ella y que acceptem els generosos oferiments que la vigília del banquet va venir a ferros.

—No 'm sembla mal pensat—diu Inglaterra, recordant que 'ls juheus amichs seus que hi ha á Casablanca son pochs:—Que pagui el peix la colònia israelita.

Y passan á la tercera factura.

—Ous... Sens dupte deuen aran molt escassos, perque 'ls posan horrorosament cars.

—Ens es igual!—replica Alemania:—Com que no som nosaltres qui 'ls ha de pagar...

—Qui será la víctima dels ous?

—Femlos pagar á la gent dels arrabals.

—Ells son els únichs que aquí crían gallinas.

—Per xó mateix: ja que 'ls fan, que 'ls paguin. Queda adjudicat el compte dels ous á la gent dels arrabals.

Quarta factura.

—Hi ha aquí tot' una llista de menudencias que, juntes, no deixan de fer un bulto bastant regular. Pernil, olivas, rabes, especias... una infinitat de cos-sas.

—Al gra. ¿El pagano?

—El guardiá de la platja.

—Reclamarà, dirí qu' es injust...

—En quant a aixó, no serà ell sol el qui ho dirà,—exclama Fransa ab graciós somris:—Ja podeu contar que questa queixa la formularán tots.

—Teniu rahó: sigui donchs el guardiá de la platja el responsable del pago de les especias y demés frioleras. Endavant.

—Facturas del oli.

—Clavemla á las costellas del santó!

—¡Cóm! ¡Gravar al clero?—fa Alemania mitj en serio, mitj en bromà.

—Ningú més indicat qu' ell. Aquí y á tot arreu, el clero es l' únich element que 's porta l' oli.

—Ara, ara ve la gran partida!

—¿Qu' es?

—Mireu: el compte del xampany.

—Será crescut...

—Ni m' atreixo á llegir la suma... A nom de qui 'l posém?

—A tot senyor, tot honor. ¿Es el compte més gros de la festa? Apliquemlo al més gros personatge del imperi.

—¡Al sultán!... ¡Hermosa idea!... Pero ¿á qui? ¿A Abd-el-Azis ó a Muley-Hafid?

—Es cert... No convé ferir susceptibilitats. Si l' enviém á l' un, podrà agraviar-se l' altre.

—Ja tinch la solució—crida Alemania:—Enviem-lo á tots dos, y que 'l paguin la mitat per barba.

—¡Aprobat!

Fransa agafa per fí l' última factura.

—La nota dels plats trencats.

—Ah! ¡També hi ha plats trencats?—diu Inglaterra, ab fingida sorpresa.

—Y una partida bastant crescuda.

—A qui 'ls faréng pagar?

I ATENCIÓ!

El vinent dissapte, 30 de Novembre

La Campana de Gracia

publicarà un interessant

NÚMERO EXTRAORDINARI

DE PALPITANT ACTUALITAT

8 planas — 10 céntims

Y tots á la vegada, com si s' ho haguessin dit, giran instintivament els ulls cap á Espanya que, confiada y tranquila, segueix prop de la finestra tocant la guitarra y mirant al cel.

FANTÁSTICH

EN Canalejas, successor d' en Romero Robledo en la Presidència de la comissió del monument á D. Alfonso XII, busca diners per acabarlo, pero no'n troba. Lo qual demostra 'ls graus del entusiasme públic per enaltir la memòria del primer rey de la restauració.

Pera sortir d' apuros se li ha ocorregut acudir al expedient de fer consignar al efecte una partida en el pressupost. [L'última abominació!] O sino, per què 'ls homes que han arrodonit la seva fortuna, practicant la política monàrquica, no han de ser generosos ab el que les trajo las gallinas? Ab quin dret han d' obligarho á pagar al país, ja de sobras esquilmat?

En el pressupost faltan recursos pera'l foment de totes las coses útils, y d'una manera molt especial per'l desarollo de la ensenyansa.

Potser se dirà que 'l monument en projecte es per si sol una gran llisso, molt superior á las que's donan en las escolas y en las Universitats.

Pero massa cara l' hem pagada, pera que hi haja necessitat de que 'l llibre de text permaneixi eternament obert.

Sobre las cargas de justicia de que está empescifat el pressupost, va dir el diputat Rahola:

«Hi ha coses que fan riure. Tal es, per exemple, que paguem encare á la Marquesa Viuda de Valderrás, per la seva participació en l' ofici de correu major de las Indias, la friolera de 20,628 pessetas, y aixó quan hem perdut las Indias, usém sellos de correu y paguem una subvenció á la Trasatlàntica.»

Y d' aquestas cargas tan injustas ne diuen cargas de justicia!

Per justificar certas llegeres dels ensotanats ab las femelles, no falta qui diu:

—Els capellans també son homes.

Perfectament—diu *Las Dominicales*.—Pero caballamente perque 's homes no deuen ser tractats com oráculos de Deu, ni págároshos sous, ni molt menos portároshos las donas á las sagristías y ás confessio-naris.

Una caricatura d' un periódich francés:

Un marit diu á la seva dona:

—No vull de cap manera, Aurelia, que t' enteris dels detalls d'aquests processos de Berlín. Y després qu' en aixó las donas no hi tenen res que veure.

Casi començo á comprender que 'ls elements del torn pacífich tenen rahó quan taxtan á la Solidaritat de separatista.

¿Qué volén els solidaris?

No pas donarlos á dida, sino més bé desmamarlos. Separarlos del mugrā de la vaca á que estan aferrats ja fa temps.

Per això es que cridan plens de rabi:—Separatistas!

L' Elías de Molins ha anat á importunar á n' en Maura ab la pretensió de que 'l nombri senador vitalicí.

Fassiu-li ha dit—pera donar una satisfacció al partit conservador de Barcelona. D' altra manera, 's considererà desayrat, y no sé pas lo que succeirà.

Pregunta d' en Maura:—¿Y qui forma avuy á Barcelona el partit conservador?

Resposta del pidolatre:—Quatre individualitats unides com un sol home: el Sr. Joseph, el Sr. Elias, el Sr. De y'l Sr. Molins.

D' un article d' un tal *Antonio Herrero*, que poden llegir en la *Gaceta xina* del dilluns:

«Yo acuso de alevosía á todos en general, los directores del pueblo, por haberle mentido revolucionarios y progresos, por haberle prometido pan y darle acero, por haber predicado lo que no sentian y convertido la honradeza de los hombres en gancho de logro y escabel de saltimbanqui, por haber contribuido con chacharas y farándulas á distraer al pueblo, mientras los carniceros lo descuartizaban, y hundían la patria y se repartían sus restos los gracios nacionales; por no haber realizado un acto de rebeldía con sincero y sano intento de renovación y por haber trocado su verbo en artificio y embaucamiento de sacamuelas en lugar de hacerlo espada justicia y tea incendiaria.»

El dilluns els venedors podian cridar:

—El Progreso, con el retrato de Leroux!

En Reparaz no es un escriptor que 'ns pugui ser simpàtic; pero, de tant en tant, n' encerta alguna, y se li ha de fer justícia reconeixent.

Els extrems á que alguns s'entregran, per qüestions de banderes y escuts, revela una gran decadència. En aquells temps—diu—en que el alma española existia pujante, los símbolos importabat poco. Hoy que parece muerta, el culto de los símbolos prospera y lo invade todo como en los cementerios.

Es veritat. Y als que 's preocupan sols d' aquestas coses, ja 'ls poden mirar ben bé: son els enterraments d' Espanya.

Ja tenim á un peix gros conservador, en García Alix, molt cremat, ab motiu del nombrament de jutges municipals. Vels'hi aquí la frasse, que se li atribueix:

—Al caciquisme del govern ha substituït el caciquisme de la magistratura.

Y es natural, després de tot. Els vics polítics, al igual que les infeccions, son contagiosos. ¿Qué se'n treu de curar á un individuo si un altre's contamina? Lo més pràctic, en aquests cassos, fora extirpar

els focos infecciosos, sanejar l' ambient. Y això es lo que vol la Solidaritat.

L' actual ministre d' Instrucció Pública comprà una casa á Oviedo y llogà el primer pis á l' Administració de Correus. Després va pujar el lloguer y, com l' Administració no 'l pogué pagar, la va tirar al carrer.

Vels'hi aquí un ministre que, sense ser guenyo, mira contra el govern de que ell forma part.

El diputat Sr. Llorente feu l' altre dia una revelació graciosa:

—En el palau de Lanuza, de Zaragoza, hi ha un retrat de Carlos IV que ha sufert varis transformacions. Primer varen canviar la cara per la de D. Amadeo de Saboya, després per la de D. Alfonso XII y ultimament per la del actual monarca.

Això no vol dir sino que 'ls zaragoçans, quan se tracta de reys, son molt aficionats á férlos'hi un cap nou.

Un periódich de la Corunya ha fet la següent relació:

—Diputat hi ha, entre 'ls que aquests últims dies més s' han distingut pel seu acendrat *espanyolisme*, que quan en las passades Corts representava un districte, ben conegut d'aquesta comarca, 's feya subvencionar per totes las organitzacions municipals, agenciantse aixís una lluïda renda. Lo qual no li ha impedit ser ara el qui portà la contracta del *espanyolisme* y el qui, ab accent tribunici, acusà á 'ls catalans de falta d' amor á Espanya.

Així son la major part d'aquests patriots. Cri-dan: «Visca la patria!» y se la menjan.

Els xinos volen emprendre resoltament el camí de la civilisació.

Y lo primer que han fet ha sigut suprimir la pena de mort.

Es vergonyós que 'ls xinos de bonàs á primeras duguin una llisso á molts pobles europeus, entre 'ls quals s' hi conta la decrepita Espanya de 'n Maura!

Una anècdota de Pío X.

Al rebre en audiència á un bisbe alemany nomenat Schneider, que estava tot cohibit davant d'ell, li va dir per' animarlo:

—Monsenyor, ¿que no sabeu que som germans?

El bisbe no l'entenia prou, y el Papa li va dir:

—Vos, us nomenau Schneider, que vol dir Sastre, y jo Sarto, que vol dir lo mateix: per lo tant, som d'una mateixa família.

Y ara un comentari.

Tal com va avuy la religió se 'm figura que 'l bisbe y el Papa son un parell de sastres que no coneixen gayre'l panyo.

L' organista Anton Sotoca, que te 'l cap destornillat, se posa tot alterat si algú li diu que no hi toca.

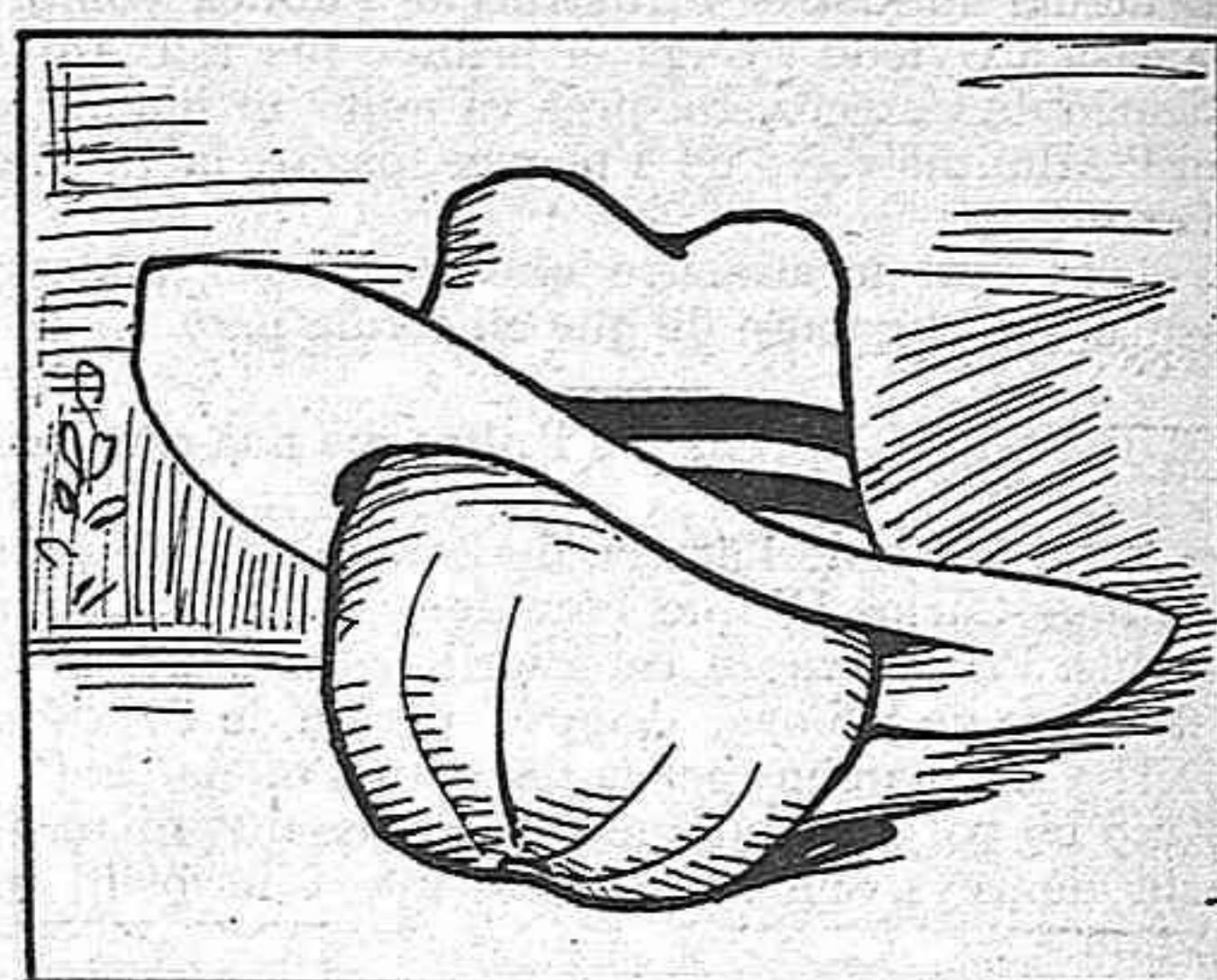
Es tan avaro en Tomás y el donar tant el trasbalsa que estant bò, del lit no s'alsa per no haver de donar un pas.

En Carlets, xicot

«Historia bella y sin par de un sombrero popular»

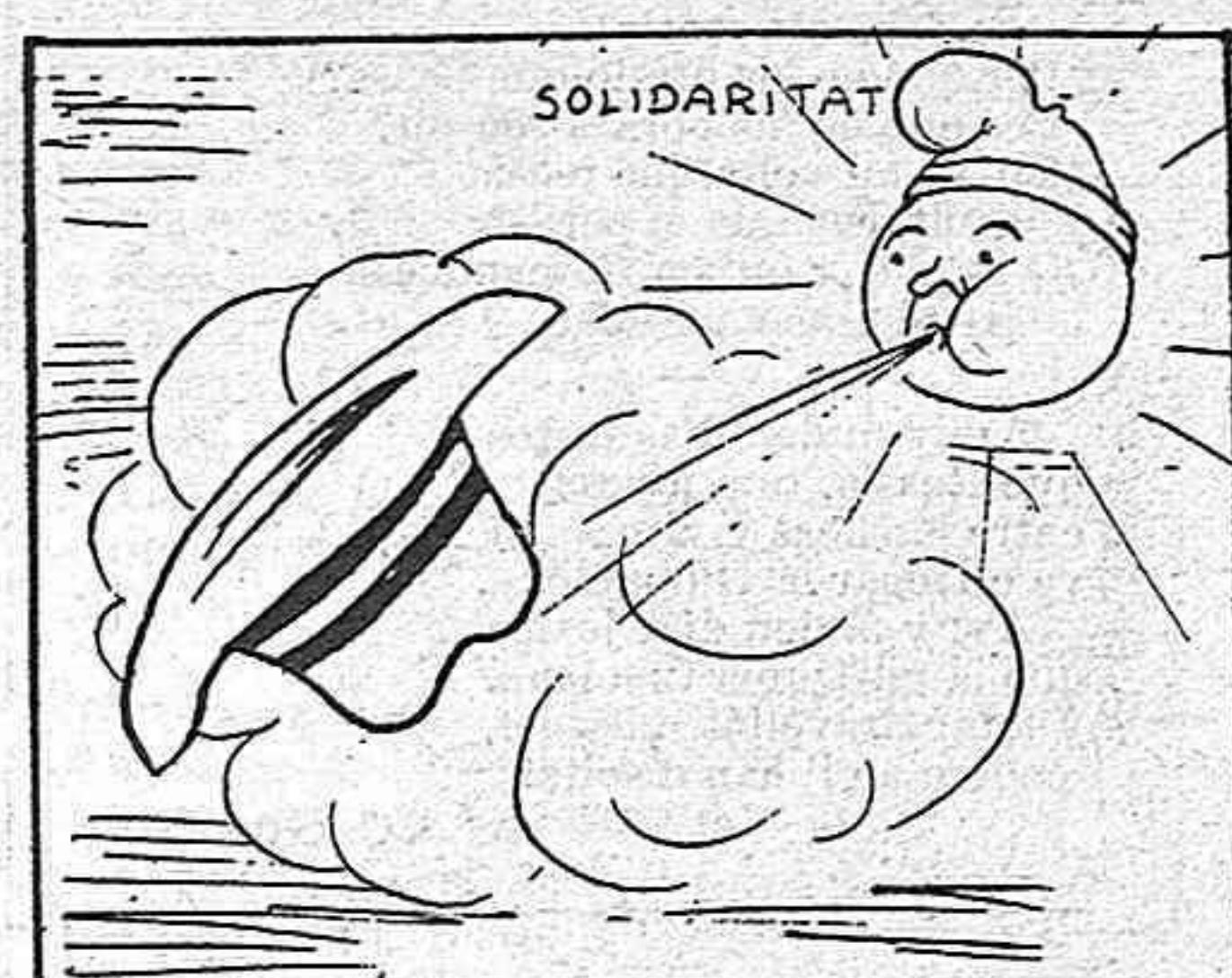
Hermoso, nuevo y flamante
lo teneis aquí al delante.

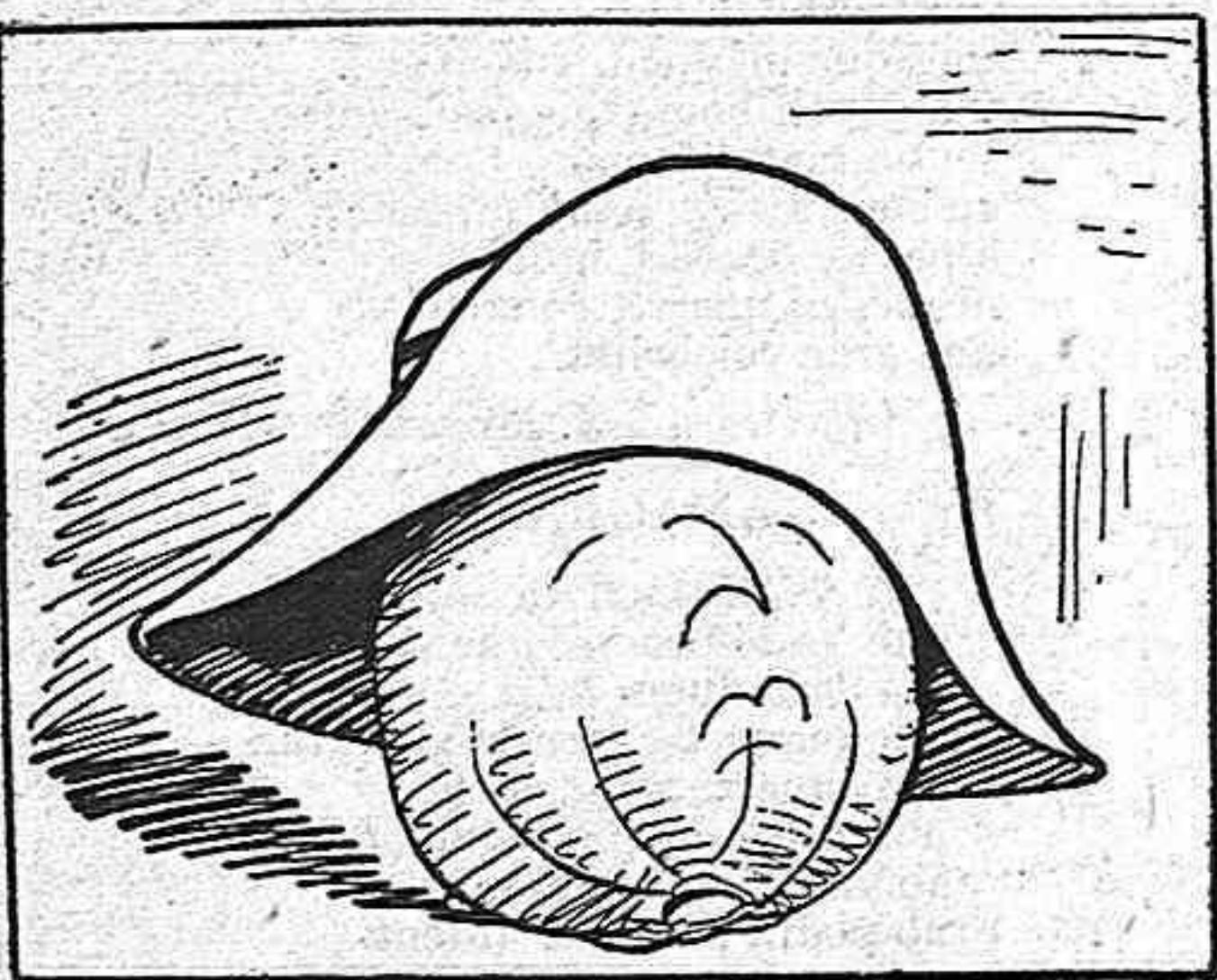
Su cabeza ya ha encontrado
y vé que en ella va holgado.

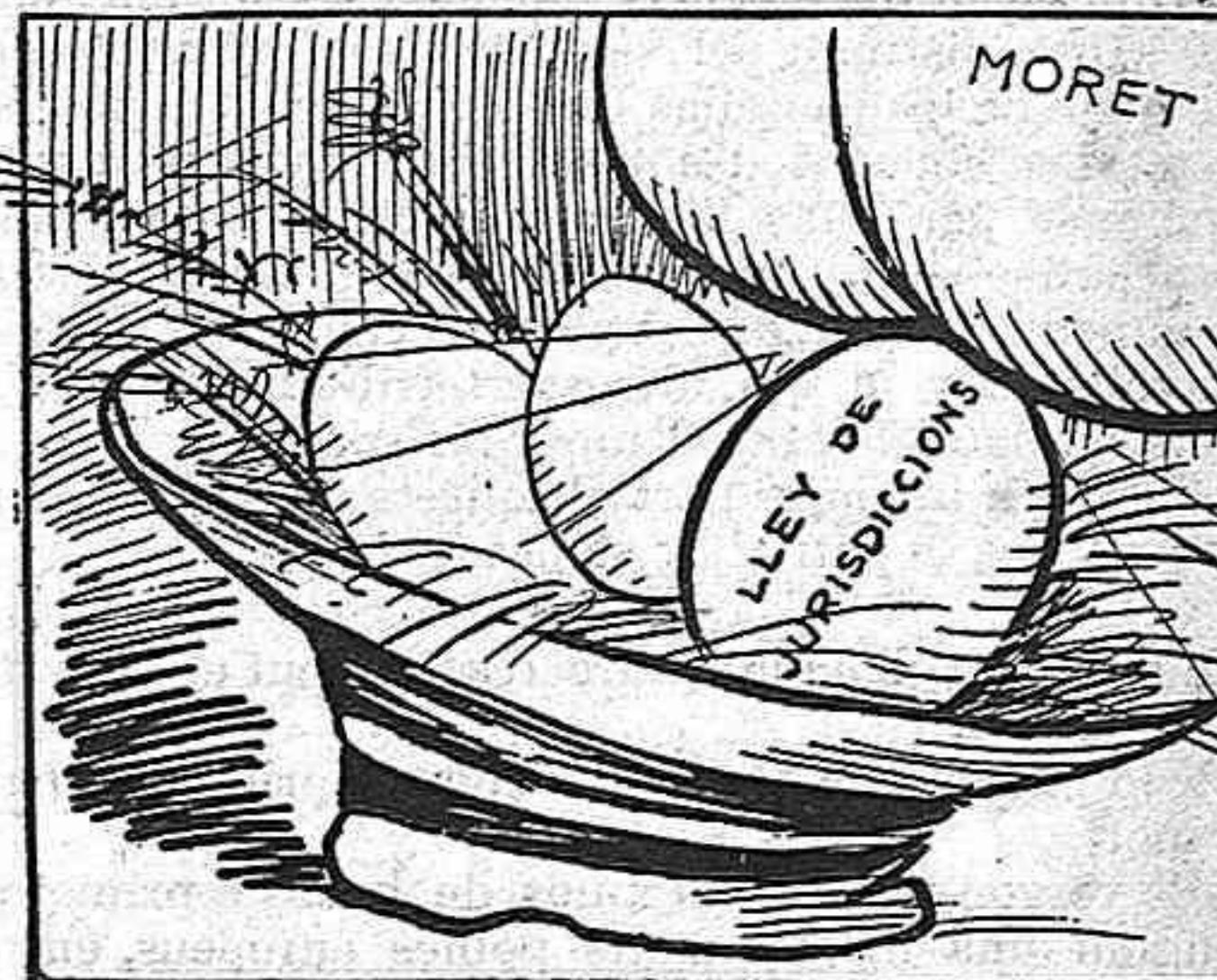
Por eso su amo se afana
en llenarle la badana.

Pero, á pesar de irle justo,
recibe un dia un disgusto.

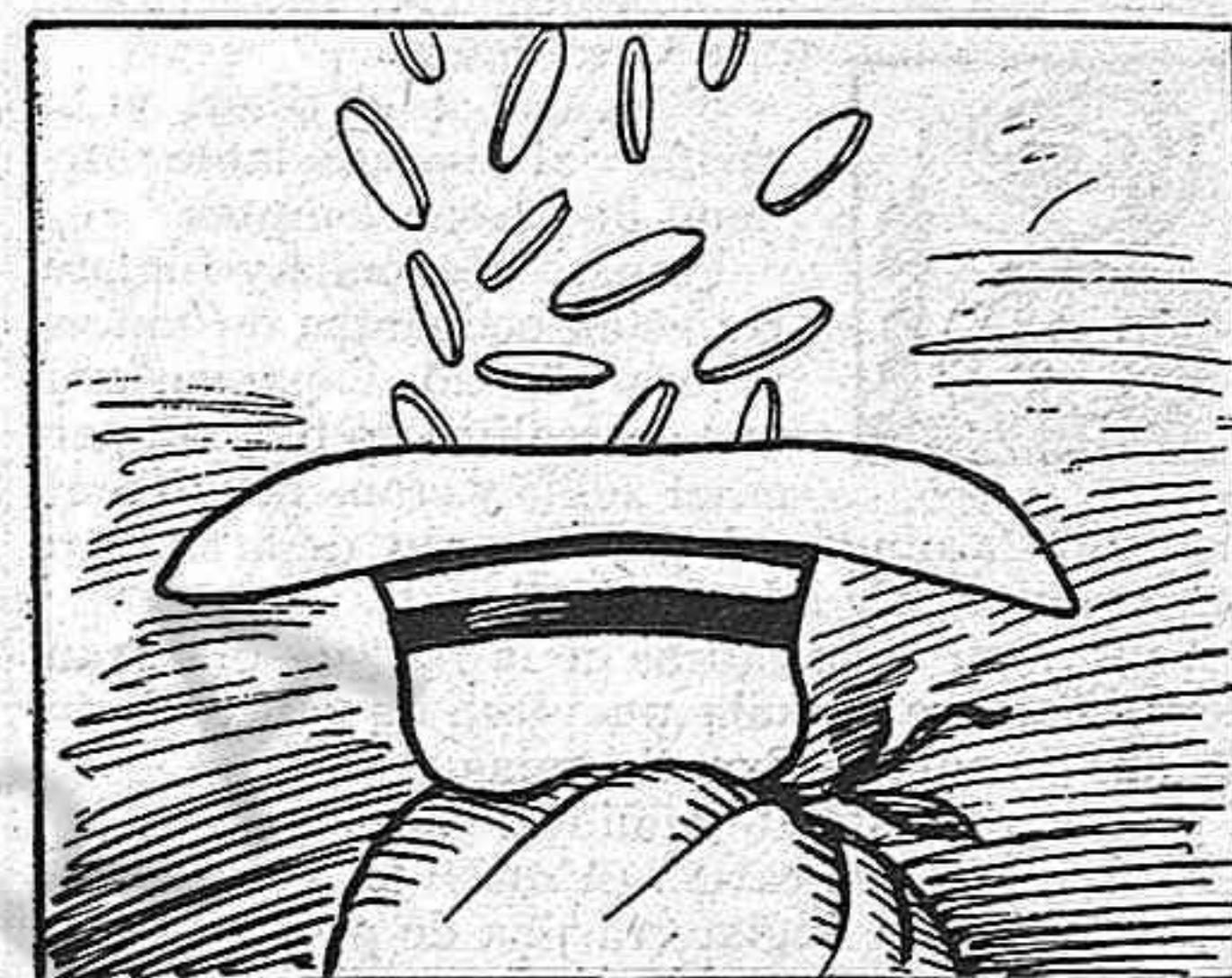
Con su gesto imperialista
se lanzaba á la conquista.

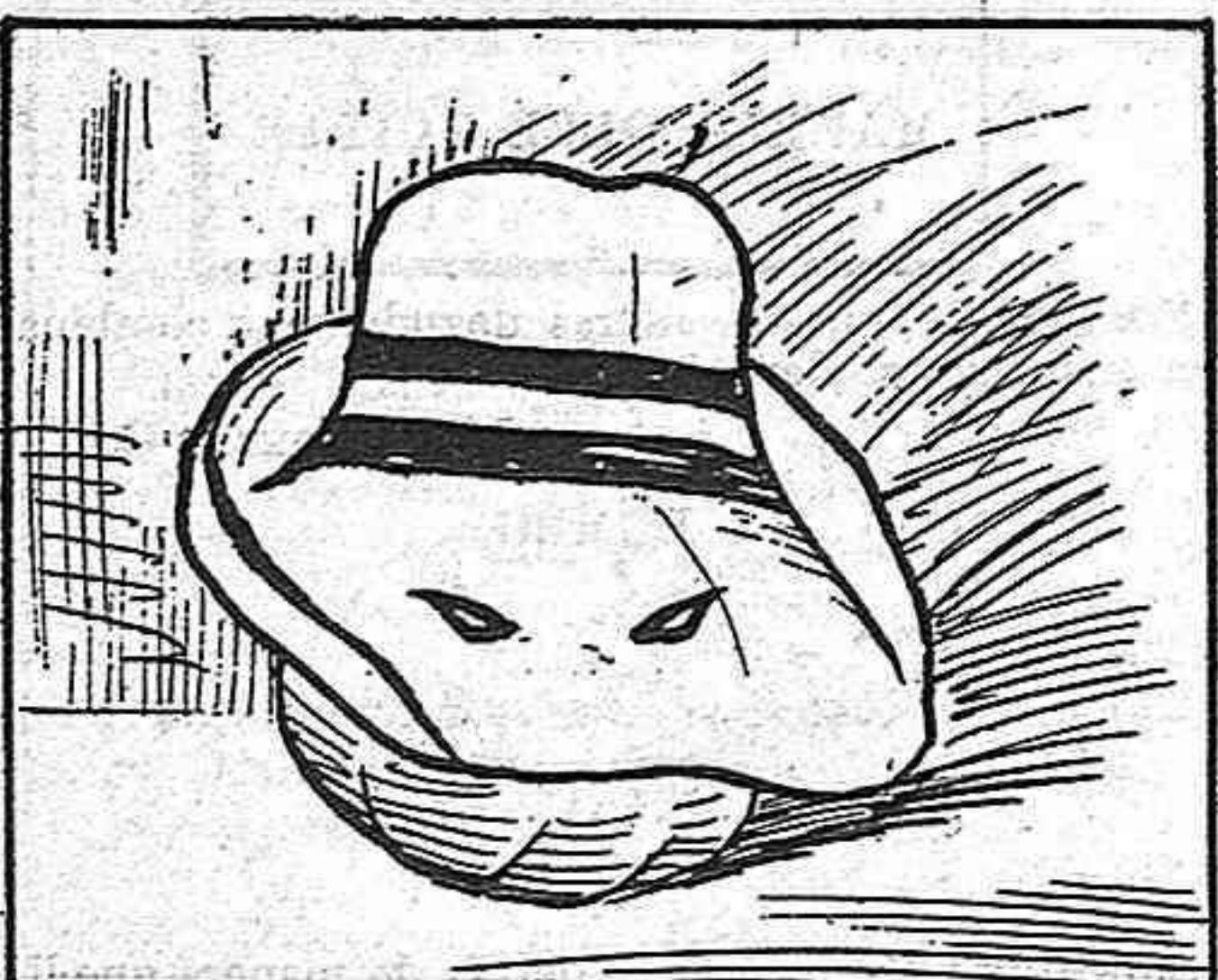
Por su mal y á lo mejor
servía de ponedor.

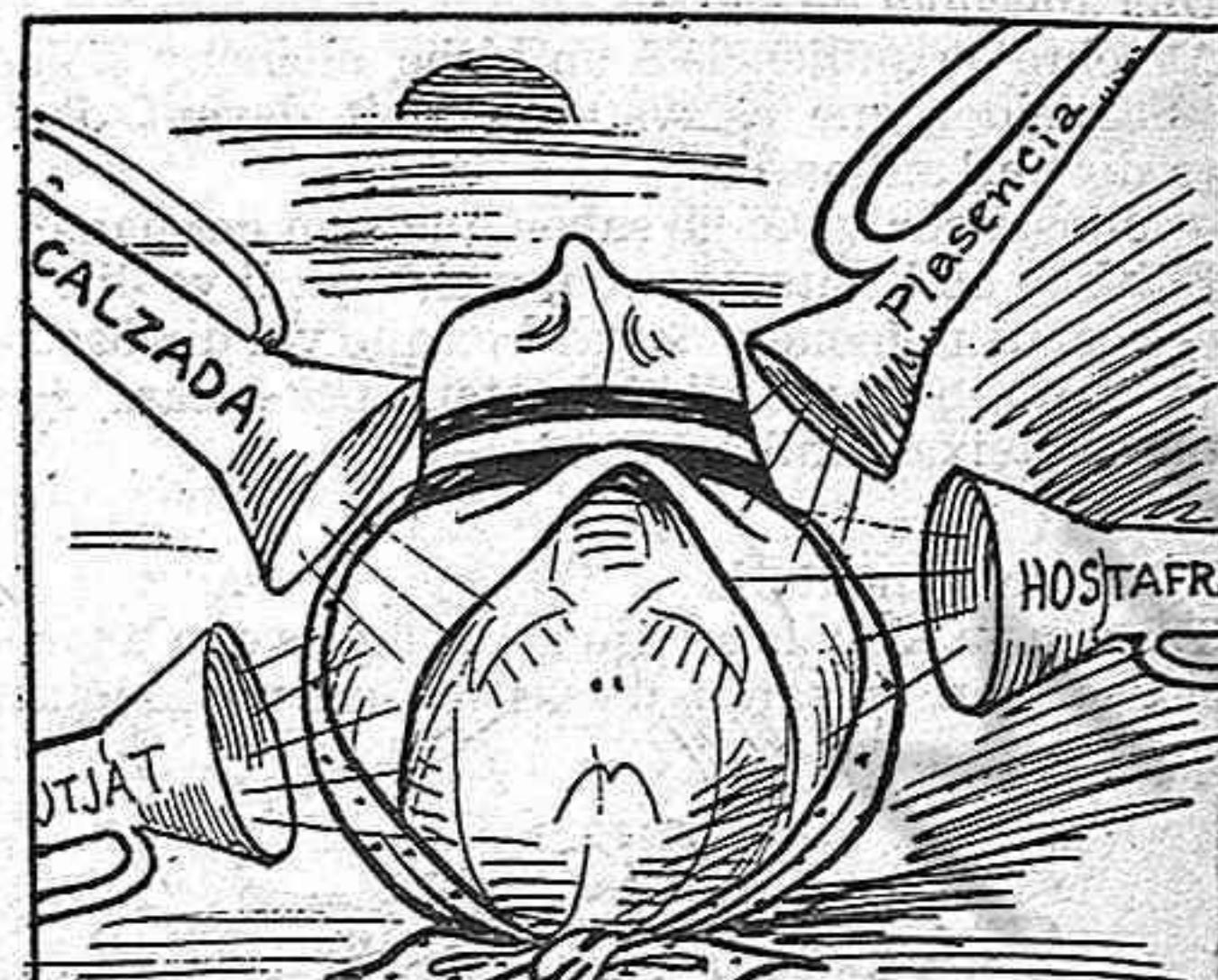
Así que un poco llovía
un casco inglés parecía.

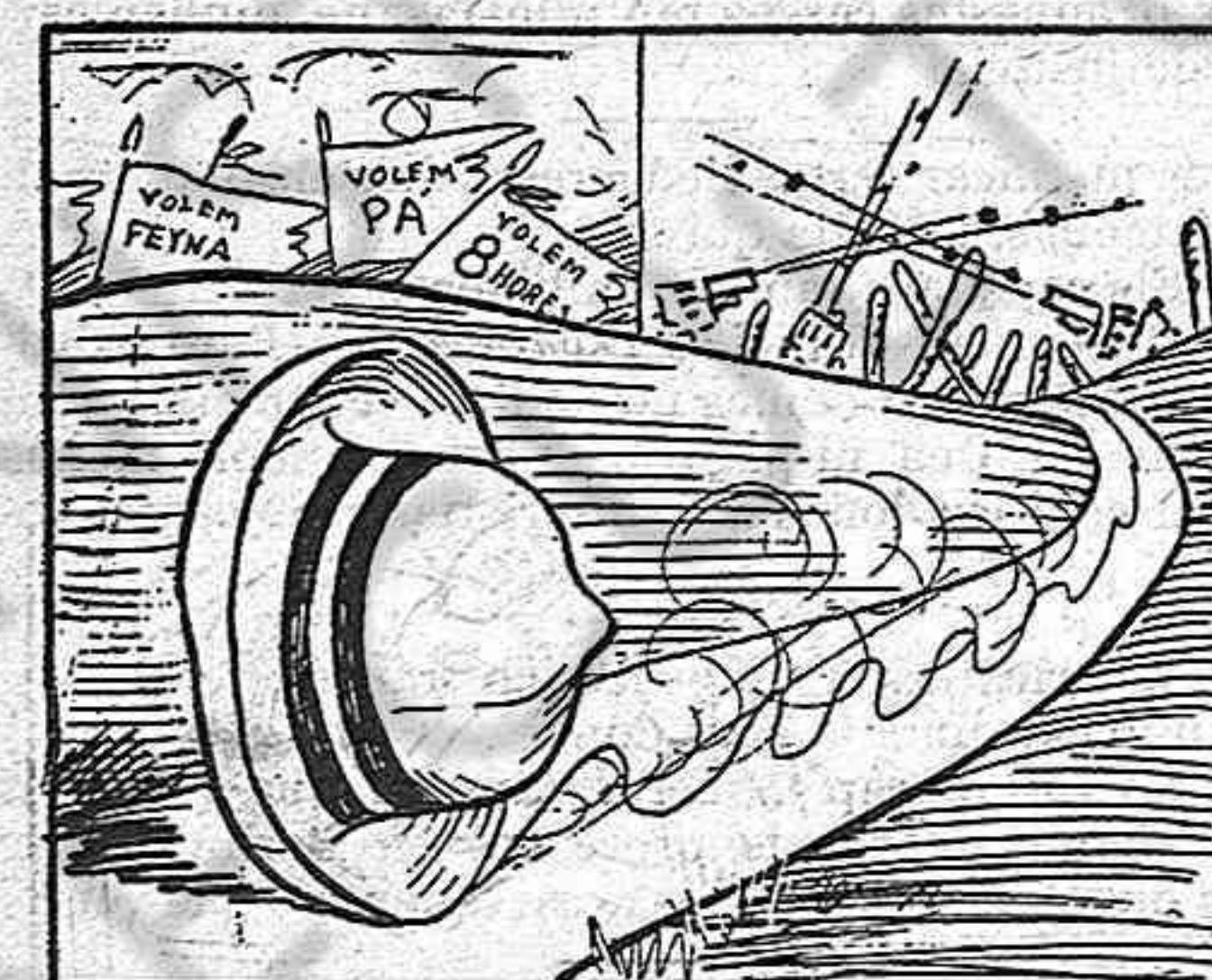
Mas, en cuanto abonanzaba,
ya del revés se giraba.

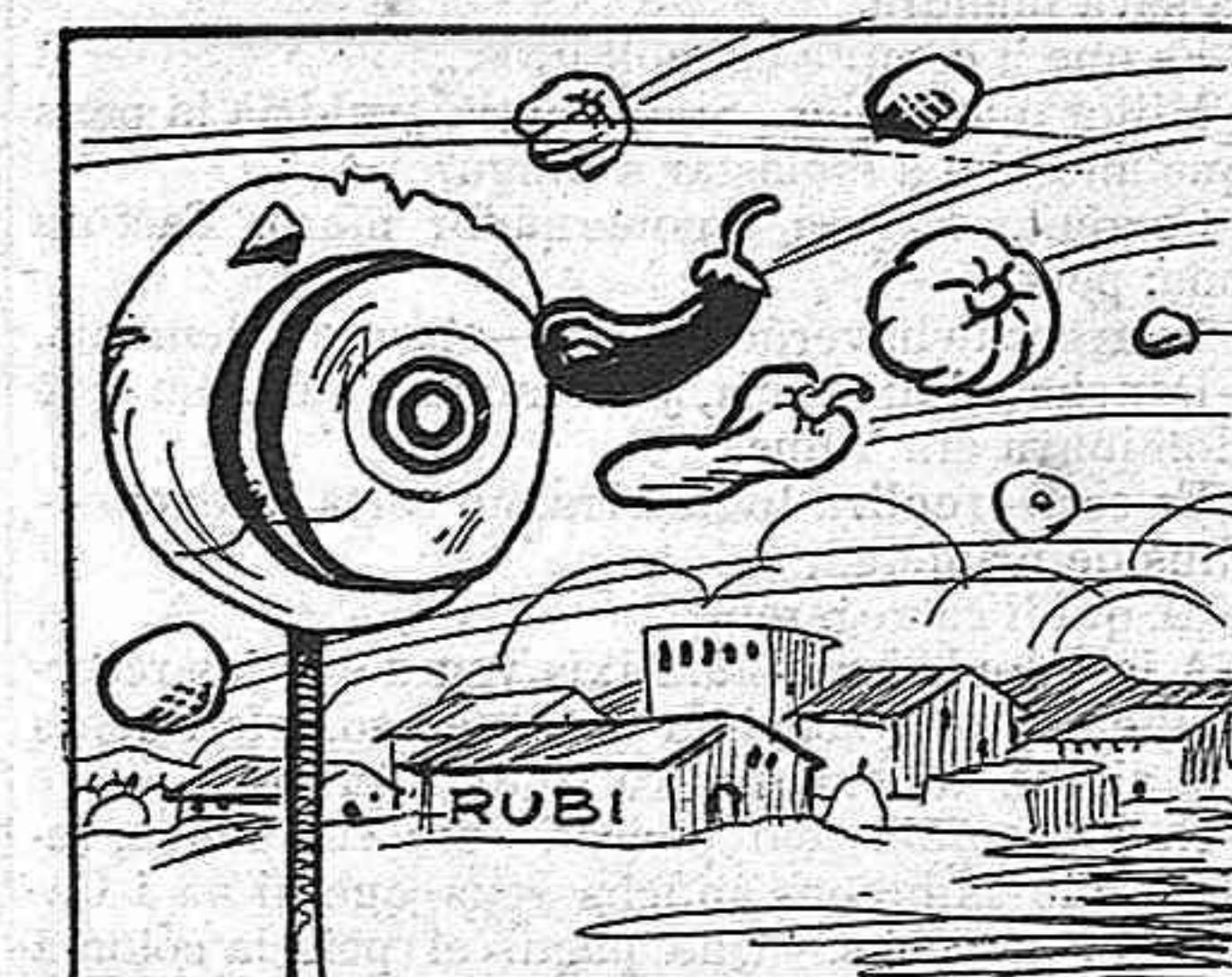
Al ver un acreedor
se ocultaba con pudor.

Para no oir ciertas cosas
tomaba formas airoosas.

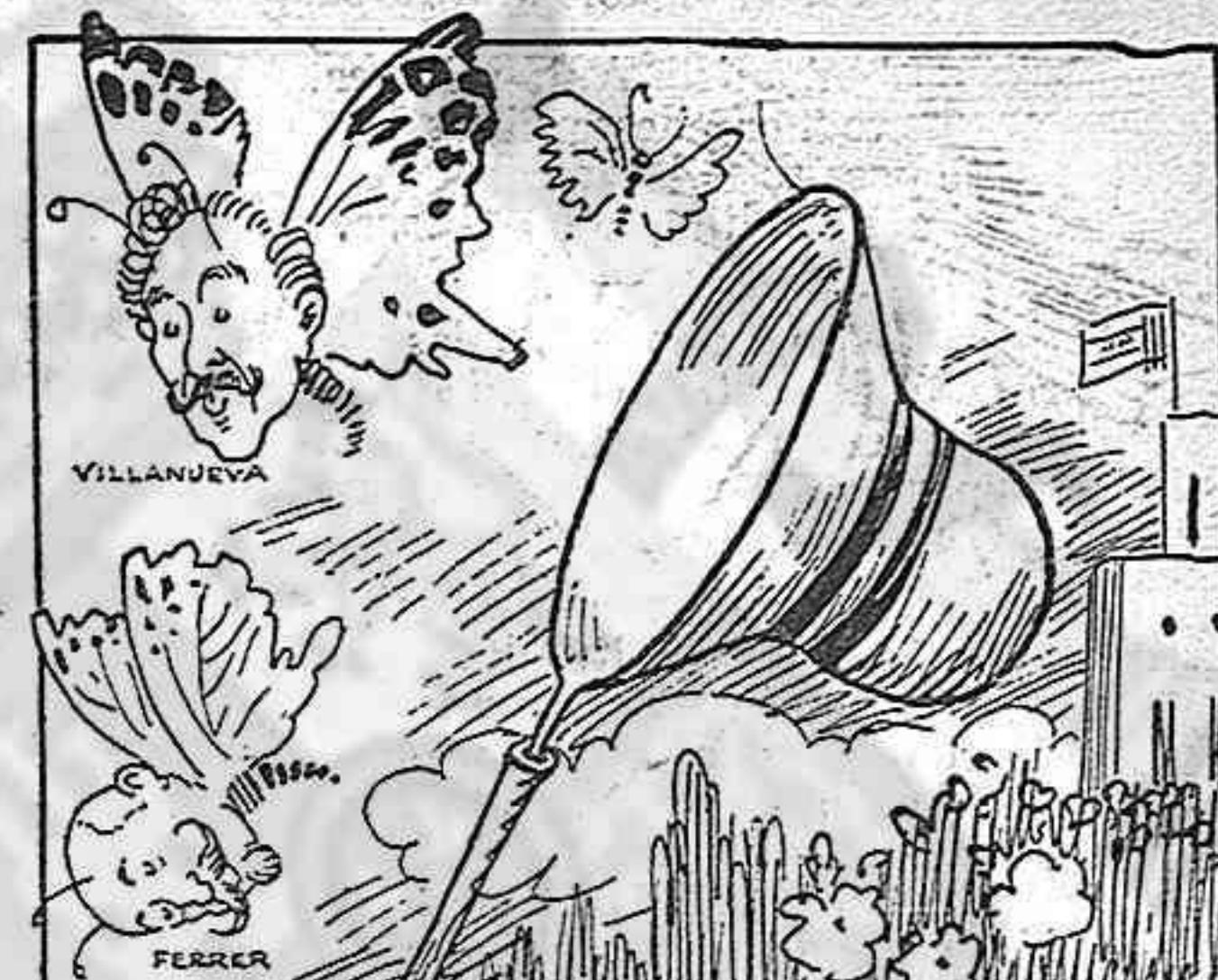
Cuando oía á pedregada
hacia la gran guillada.

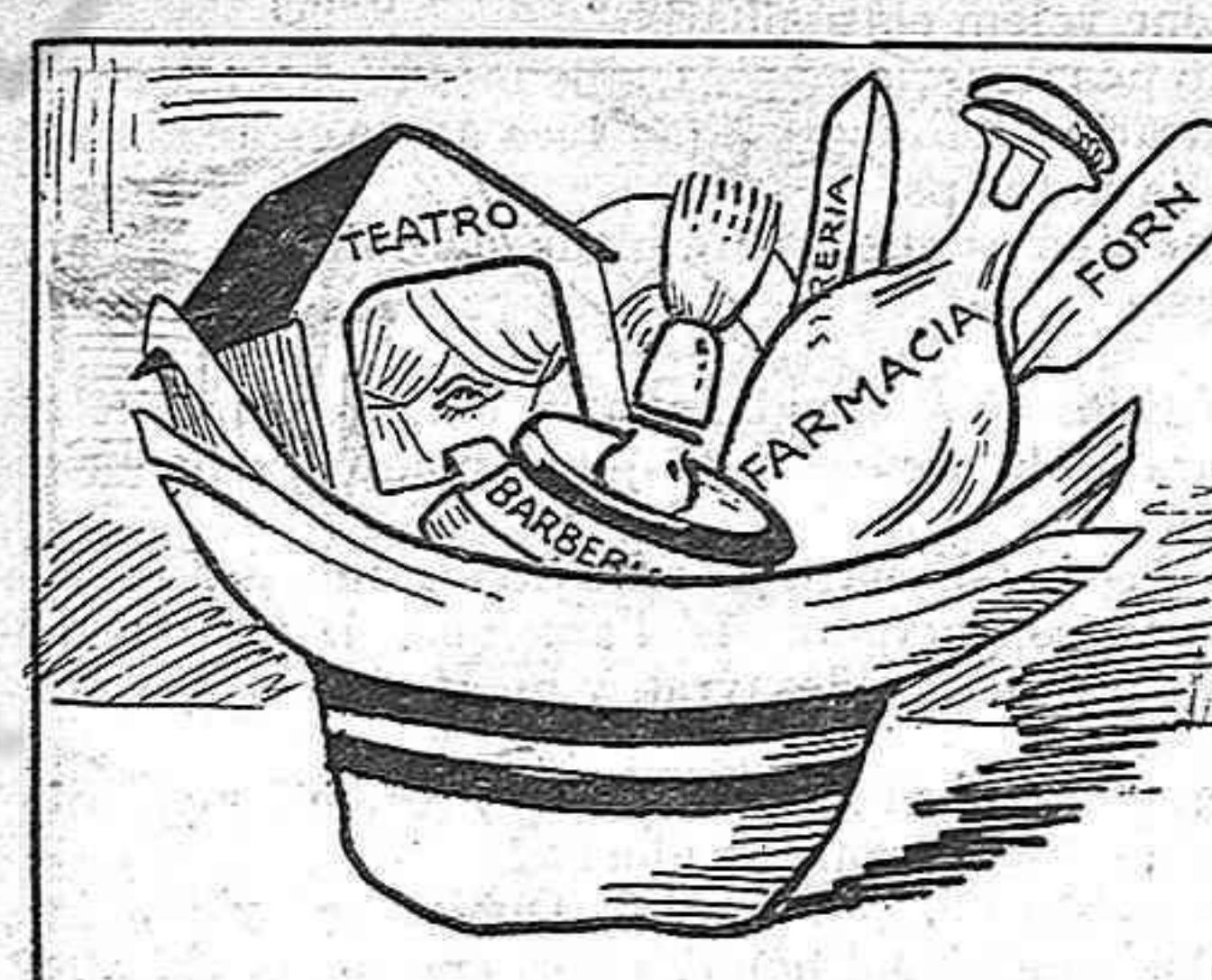
En algunas de sus giras
¡ay! fué el blanco de las iras.

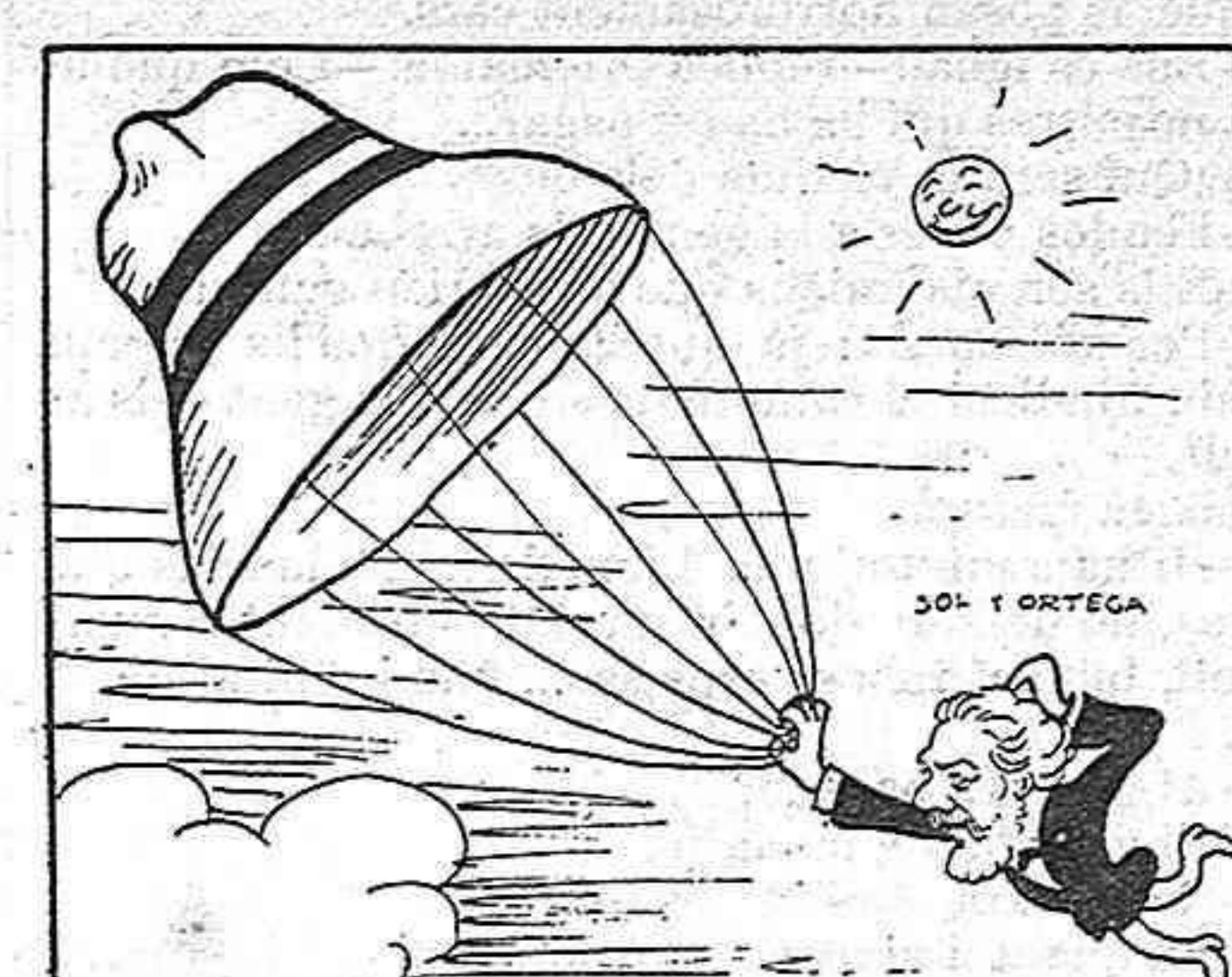
Tiene un garbo superior
en hacer de colador.

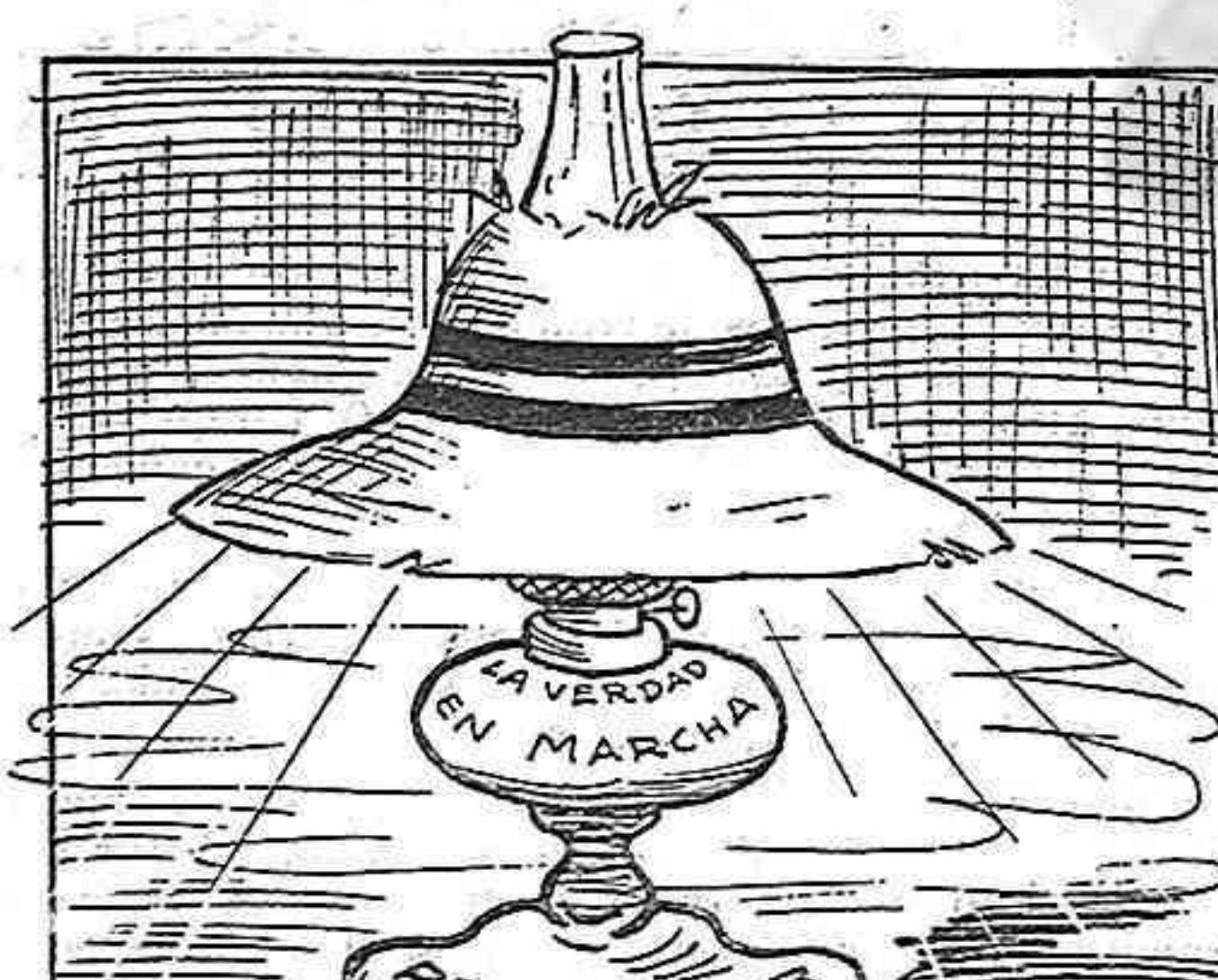
Y condiciones preciosas
para cazar mariposas.

Puesto de cierta manera
es un cabás de primera.

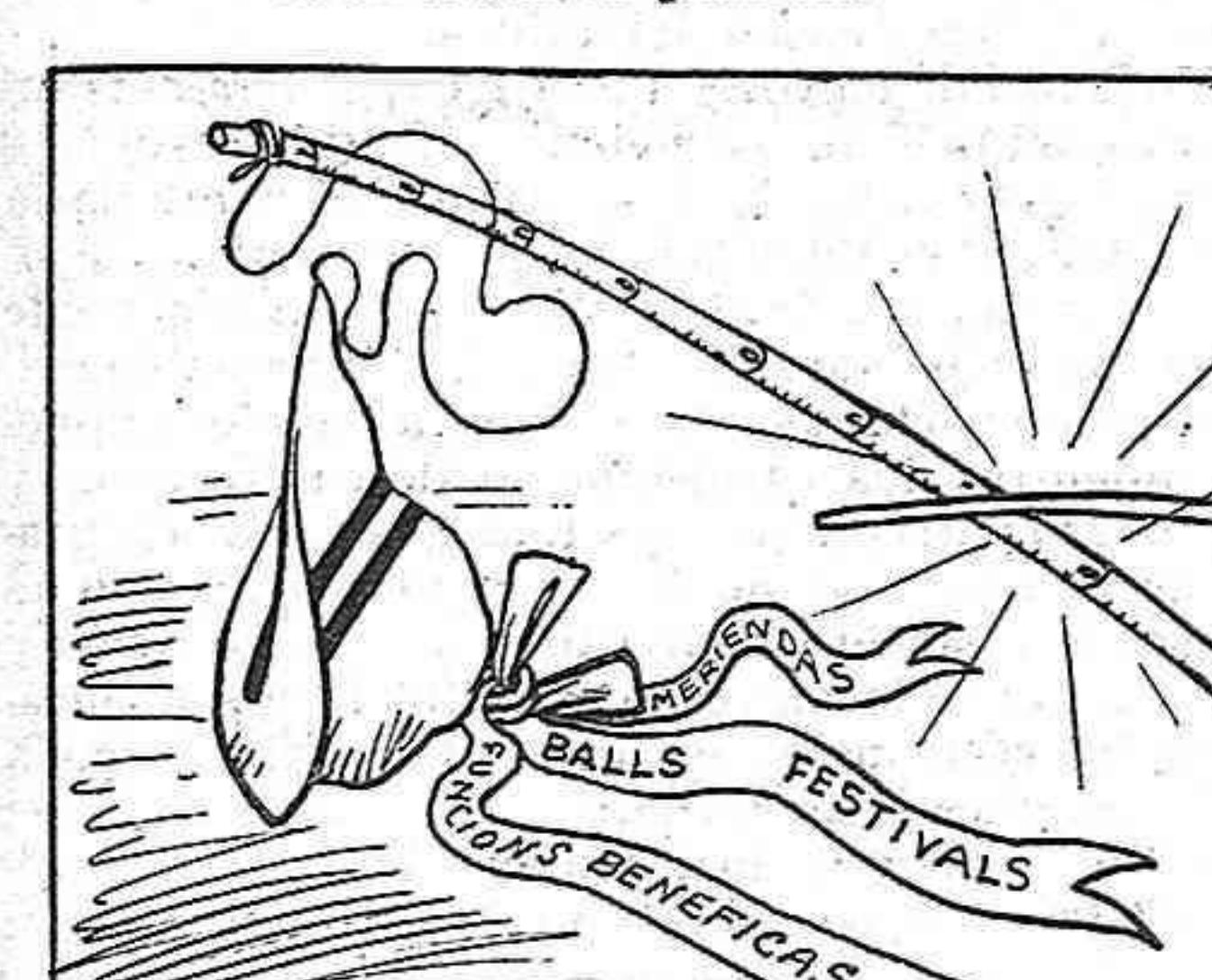
Sirve de para-caídas
á personas conocidas.

Hace con gracia y salero
oficio de reverbero.

Figurar como espantajo
no le cuesta gran trabajo.

Y en hacer la figuereta
nadie la basa le empeta.

Pocas palomas ya hay sueltas
y él aún venga dar vueltas.

Su ocaso se determina
al servir de papelina.

Y teme con grande horror
llegar á cosa peor.

Así, para su remedio,
va á poner agua por medio.

En espera de un final...
muy lógico y natural.